

Un APAT mal digerit

Dues de les directores dels Centres d'Atenció Integral de Drogodependències (CAID) han estat acomiadades recentment, la qual cosa ha comportat certa crisi en el si de l'entitat APAT, associació que gestiona serveis municipals d'ajuda als toxicòmans.

Fa deu anys que un grup de deu professionals es van proposar actuar en l'atenció als malalts drogodependents i en la sensibilització social. Naixia així l'Associació per a la Prevenció de l'Alcoholisme, altres Toxicomanies i per a la Reinserció Social (APAT): una organització no governamental, independent i sense ànim de lucre.

L'organització va comptar, des dels seus inicis, amb el suport i la col·laboració de les institucions públiques i des de llavors ha gestionat el Programa DROSS per a l'Àrea de Serveis Socials i Joventut de l'Ajuntament de Barcelona. Per a tirar endavant el programa, integrat en el Pla Municipal de Drogodependència, l'Ajuntament va signar un contracte de prestació de serveis per a dos anys de durada i que s'ha anat renovant bianualment (l'últim, signat l'octubre del 89).

Amb aquest Programa es van posar en marxa 3 CAIDs, 3 Centres d'Activitats, una Comunitat Terapèutica i diversos tallers. Però en el transcurs d'aquests anys APAT ha anat creixent i ha passat a gestionar cada vegada més serveis i projectes, i si en un inici comptava amb un pressupost de 100 milions de pessetes, ara el bianual és de 500 milions.

A més del Programa DROSS, les activitats d'APAT s'han diversificat en serveis de gestió, documentació, publicacions, investigacions, jornades, col·laboren amb el Departament de Sanitat de la Generalitat de Catalunya, assessoren l'OMS,

tenen residències urbanes, gestionen el programa de serveis d'Atenció Social als Jutjats, el d'Atenció a les Víctimes del Delicte i col·laboren amb entitats públiques com l'INEM, les diputacions de Barcelona i Lleó i l'Ajuntament de Madrid entre altres.

Però a mesura que APAT ha anat creixent han anat sorgint diversos problemes interns en el si de l'Associació, conflictes derivats de la gestió dels diners públics provinents de les subvencions i dels contractes de prestació de serveis, que han comportat divisions internes en la Junta de l'Associació.

La Junta està presidida per **Pilar Sanahuja** qui, alhora, és directora general d'APAT; com a directora executiva hi ha **Marisa Melgarejo** i com a directora administrativa **Ma. Candela Giró**.

TRES EREN TRES...

Els problemes van començar quan, davant les dificultats de gestionar l'economia d'una societat sense ànim de lucre d'una manera àgil, Pilar Sanahuja proposa a l'Assemblea General la creació d'una entitat mercantil amb el nom d'APAT S.L. (27 de gener de 1988) "per veure si així era més fàcil la presa de decisions", explica la directora general.

L'accionariat de la societat estava compost en un 51% per Pilar Sanahuja, un 7% per Ma. Candela Giró i un 3% per cadascun dels 14 socis. Però més endavant Sanahuja demanà que cada soci cedís una acció a APAT i d'aquesta manera l'ac-

cionariat total dels socis quedava en un 28% i APAT amb un 14%. D'aquesta manera els diners entregats per l'Ajuntament a través d'APAT S.L. serien gestionats directament per la majoria accionarial i l'Associació quedava lligada econòmicament a APAT S.L.

Davant aquesta lleu irregularitat, els membres de la Junta demanen explicacions i la resposta donada és que Pilar Sanahuja cedirà el 26% de les seves accions al membre de l'Ajuntament que s'haurà d'incorporar a la S.L. Aquest membre resulta ser la directora tècnica del Pla Municipal de Drogues, **Marisa Melgarejo**.

Davant aquests fets, els membres de l'Assemblea decideixen frenar la S.L., per la qual cosa "no va arribar a funcionar mai ni la vam tancar", explica Pilar Sanahuja.

Més endavant es va organitzar el congrés internacional "Resposta de la societat enfront a les drogues", un congrés que segons la Directora General va costar 23 milions de pessetes i segons els socis va costar-ne prop de 40. Les divergències pressupostàries són degudes al fet que ni tan sols la tesorera d'APAT, **Marta Escudero**, no ha vist els llibres de comptes que han estat sol·licitats diverses vegades.

Però, a més a més, hi havia membres d'APAT que no estaven d'acord que s'organitzés el congrés donat que les finalitats o intencions d'aquest no eren gaire clares. Les sospites comencen en preguntar-se si no hi haurà altres interessos rere d'APAT i llavors van compro-

var que en el Registre Mercantil figuraven dues societats anònimes amb el mateix nom, la mateixa seu social i número de llicència fiscal.

Aquestes societats són APAT Associats S.A. (amb 100.000 pessetes de capital social) i APAT Serveis S.A. (amb 200.000 pessetes de capital social), ambdues constituïdes el 13.06.89.

El consell d'administració de la primera d'elles el componen **Marisa Melgarejo** com a presidenta i amb 40 accions, **Pilar Sanahuja** com a secretària i consellera delegada amb 30 accions i **Ma. Candela Giró** com a vocal i amb 30 accions més. El consell d'APAT Serveis està integrat per **Pilar Sanahuja** com a presidenta amb 120 accions, **Ma. Candela Giró** com a secretària i consellera delegada amb 40 accions i **José Antonio Martínez** el qual cedeix poders a l'entitat mercantil Gestió Organització Comunicació S.A. amb 40 accions més. Aquesta entitat mercantil és l'encarregada de dur a terme el Pla Informàtic dels CAIDs.

A més a més, **Marisa Melgarejo** demana una excedència a l'Ajuntament per tal de poder-se incorporar a aquestes societats.

Però el responsable tècnic de reinserció de l'Àrea de Serveis Socials de l'Ajuntament, **Orencio Medina**, i marit de **Melgarejo**, segueix treballant en el Pla Municipal de Drogues i és l'encarregat tècnic de la concessió de paquets de diners per a la gestió de diferents programes i serveis.

Pilar Sanahuja.

Els conflictes es van agreujant i culminen amb l'acomiadament (1 de març de 1990) de dues directores dels CAIDs de Garbivent, a la Sagrera, i de Sants, **Àngels Guiteras** i **Felisa Pérez** respectivament. Aquests acomiadaments han anat seguits de les protestes i la recollida de més de 2.000 signatures dels usuaris i familiars que hi estan en contra ja que els serveis que dirigien les dues ex-directores funcionaven correctament, a parer de la majoria d'afectats.

A partir d'aquí, Felisa Pérez (qui a més a més és la secretària d'APAT) i Àngels Guiteras (sòcia d'APAT) i cinc socis més, entre ells la tesorera i la vocal, han enviat una carta de protesta a la ministra d'Afers Socials, Matilde Fernández, als responsables municipals de Benestar Social i Sanitat com als consellers respectius de la Generalitat.

En aquesta carta denuncien "possibles irregularitats econòmiques i de funcionament associatiu", la negativa "d'entregar i mostrar els llibres d'actes a la secretària d'APAT i els llibres de comptes a la Tresoreria" durant tot el 89 i el 90, "el

descobriments de dues Societats Anònimes amb la denominació d'APAT i demanen que es faci una auditoria financera i una altra de gestió.

Els afectats denuncien també que en sis anys no s'ha reunit mai la junta directiva. Fins i tot s'ha hagut de fer un requeriment notarial (15 de desembre 1989) en el qual Marta Escudero afirma que "en els anys en què he estat com a tesorera de la junta directiva, mai no he tingut accés a la documentació comptable d'APAT".

En un altre document (16 de febrer 1990), cinc membres i socis d'APAT sol·liciten a Maria Giró explicacions de per què presenta la dimissió com a administradora d'APAT S.L. i li demanen que "informi sobre l'activitat de la societat i, concretament, sobre les relacions d'aquesta amb l'Associació APAT, APAT Serveis S.A. i APAT Associats S.A".

A més, la Secretaria ha demanat diverses vegades la presentació dels llibres d'actes i afirma que més d'una vegada se li han fet signar actes sense saber-ne el contingut.

I és que, a més de la gestió que

s'ha denunciat, Pilar Sanahuja ha estat fortament criticada de personalista, dictatorial i d'utilitzar l'Associació com a plataforma de les seves aspiracions personals i exigir plena confiança en la seva gestió en tot moment si no es volia córrer el perill de ser despatxat.

De fet, una vegada efectius els acomiadaments, Sanahuja va fer passar pel seu despatx els 124 treballadors per tal que signessin un document (7 de març 1990) que donava suport a la gestió duta fins ara d'APAT i, en concret, a la gestió de la directora general. S'ha confeccionat una llista de possibles acomiadaments que l'han feta passar pels centres", afirmen les denunciants, i si encara no s'han fet efectius ha estat "pel rebombori que està provocant el cas, però tenen en perill els llocs de treball", asseguren les ex-directores.

A mesura que han anat passant els dies, tant la tesorera d'APAT, Marta Escudero, com les dues directores acomiadades, Àngels Guiteras i Felisa Pérez, han anat rebent diverses amenaces intimidatòries per telèfon, fets que han estat denunciats per Guiteras a la Co-

mandància Superior de Policia (13 de març 1990).

Fins ara l'Ajuntament s'ha mantingut al marge de l'afer tot dient que "és un a qüestió interna de l'Associació en la qual no hi podem intervenir", assenyala el coordinador de l'Àrea de Salut Pública i responsable del Pla Municipal de Drogodependències, **Eduard Spagnolo**.

Ara bé, a través del conveni signat entre l'Ajuntament i APAT, aquest ha de donar el vist-i-plau de tota nova designació de personal que afecti els càrrecs de directors, coordinadors o responsables. I el cas és que l'Ajuntament no sabia oficialment que s'havien produït aquests dos acomiadaments ni ha ratificat els nomenaments dels dos substituïts (**Joan Albaros** pel CAID de Garbivent i **Candela Calle** pel de Sants).

Ara per ara l'Ajuntament s'ha limitat a sol·licitar a Pilar Sanahuja que en el termini de 10 dies (a partir del 12 de març 1990) doni una explicació dels acomiadaments i que abans que acabi el mes es presenti una auditoria.

Sílvia Monfort